

АКАДЕМИЧЕН СТАНДАРТ
ЗА УЧЕБНАТА ДИСЦИПЛИНА СОЦИОЛОГИЯ
ЗА ПРОГРАМИТЕ ЗА СТЕПЕН ПРОФЕСИОНАЛЕН БАКАЛАВЪР ОТ НАПРАВЛЕНИЕ ЗДРАВНИ ГРИЖИ
НА МЕДИЦИНСКИ КОЛЕЖ, МУ-ПЛОВДИВ
(специалности: Медицински лаборант, Рентгенов лаборант, Помощник фармацевт, Инспектор
обществено здраве, Рехабилитатор, Зъботехник)

1. Цел на обучението по дисциплината

Обучението е съобразено с приоритетните цели на университета: развитието на личностните качества на студентите, насърчаване на инициативност, създаване на навици на перманентно самообразование и умение сами да се учат, придобиване на „преносими“ знания, ключови компетентности и умения.

Дисциплината е задължителна за изграждане на професионалната компетентност на специалистите по здравни грижи. Тя предлага социологически подход за анализ и разбиране на здравното поведение на индивидите, групите потребители на здравни услуги, професионалните роли, функционирането на здравните институции и организации и системата на обществено здравеопазване. Студентите се подготвят да разбират и анализират културните, личностови, институционални и организационни фактори, които влияят върху нагласите и поведението на извършителите и потребителите на здравни услуги при тяхното взаимодействие с оглед на цялостното управление на здравеопазването. Особено внимание се отделя на взаимоотношенията пациент-медицински професионалисти в контекста на действащите технически, организационни, икономически и етични фактори и процеса на иновации в здравеопазването.

Конкретните цели на обучението по дисциплината са студентите да придобият знания, умения и нагласи, които да допринесат за изграждане на интердисциплинарна професионална компетентност:

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

След приключване на обучението студентите трябва:

- да разбират същността, структурата и значението на социологическото познание и методи за развитието на теорията на медицината и усъвършенстване на нейната практика;
- да имат основни знания и умения за участие в провеждане на различните видове социологични проучвания в здравеопазването.

1. Ще познават:

- (1) Основните понятия, теории и концепции в общата социология.
- (2) Съдържанието и същността на: медицинската социология като научна дисциплина, концепциите за здравето и болестта в контекста на социалния модел на здравето, социалните роли „медицински професионалист“ и „пациент“.
- (3) Социологическите методи на изследване, видове инструментариум (за анкетни допитвания, структурирани и неструктурирани интервюта, наблюдение, социометрични изследвания и др.) и тяхното приложение в здравеопазването.

2. Ще могат:

- да анализират разнообразните потребности, функции и роли на различните участници, организации и институции свързани със здравеопазването
- ефективно да използват социологическите методи и инструменти за проучване на професионалните и социални групи в здравеопазването и дейността на мениджмънта в здравните заведения.

3. Ще придобият следните компетентности:

Целта на курса е изграждане на нагласи, познания и умения за многостранно оценяване на разнообразните потребности, функции и роли на различните участници, организации и институции свързани със здравните грижи.

2. Учебно съдържание на дисциплината

Курсът запознава студентите с проблематиката в широката и динамично развиваща се област на социологията на здравеопазването, като цели да постигне разбиране за разнообразието на социологическия подход към изучаването на здравето, болестта, предоставянето и търсенето на здравни услуги и медицинска помощ. Представят се социологически перспективи към проблемите в медицината и общественото здраве. Обръща се внимание на влиянието на съвременните технологии върху превенцията и лечението; организацията на здравеопазването и ефектите от въвеждане на пазарни отношения; необходимостта от реформи в съвременните здравни системи; отношенията лекар-пациент и между различните групи здравни професионалисти; конфликтите и неравенствата в здравеопазването.

Конкретните теми и часовете на лекции, упражнения, курсови задачи и проекти и други елементи, отнасящи се до дисциплината се включват в описанието на учебната програма, която се оповестява в сайта на Медицински колеж. Учебната програма е обект на мониторинг и ежегодна актуализация.

3. Предпоставки

Предпоставка за успешното започване и завършване на обучението по дисциплината са придобитите знания и умения (познания за основни понятия, теоретични перспективи и концепции и тяхното приложение) в други дисциплини включени в учебния план - Социална медицина, Психология, Право. Други съществени предпоставки за успешното обучение в задочна форма са мотивацията и способността за самостоятелна работа на студентите.

4. Академични ресурси

Преподаването по дисциплината се извършва от хабилитиран преподавател с интердисциплинарна подготовка и квалификацията. Задължителни изисквания са наличие на специалност Социология, научни интереси и умения за ръководство на научно-изследователски проекти в сферата на общественото здраве и експертна дейност в областта на здравното управление и здравната политика.

5. Материални ресурси

Присъствените занятия се провеждат в модерни аудитории или зали, оборудвани с мултимедийна техника (мултимедиен проектор, лаптоп, проекционен екран) и с осигурен Интернет.

За включване в е-обучение е необходимо студентите да разполагат с компютър с Интернет-връзка, MS PowerPoint, MS Word, тъй като студентите се обучават в средата, където са достъпни учебни материали за теоретична и практическа подготовка в електронен формат. За самостоятелна работа студентите могат да ползват компютърна зала със свободен достъп. Студентите имат възможност да получат консултации като се срещат лично с преподавателите в определени часове на всяка седмица, или виртуално – използвайки средата за електронно обучение.

6. Лекционно обучение

На студентите се предоставят материали от лекционни презентации и други материали по електронен път (вкл. чрез електронна поща), които позволят да се подготвят предварително и да вземат активно участие по време на присъствените занятия и за самостоятелна подготовка.

7. Семинарни занятия:

По дисциплината се провеждат ограничен брой семинарните упражнения с цяла група, които протичат под формата на дискусии. Студентите могат да се информират за темите и препоръчаната литература, които ще се обсъждат от оповестената тематична програма и

лекционните материали. На студентите се възлага да подготвят свои тези (две академични есета) по теми, която избират самостоятелно от въпросите за самоподготовка, посочени в конспекта към актуалната учебна програма. Тези писмени работи се оценяват и участват във формирането на окончателната оценка по дисциплината.

8. Информационни ресурси. Основна литература. Сайтове

По дисциплината са разработени и текущо се актуализират презентационни материали за лекции, включително списък на препоръчвана литература по отделните компоненти (тематични лекции, задания и др.), като се посочват и достъпните електронни ресурси (за свободен достъп и чрез библиотечно-информационния център.

Актуалните материали се предоставят на студентите по време на занятията в писмен и електронен формат.

9. Текущ контрол

Текущият контрол се осъществява въз основа на присъствието и участието на студентите на в дискутиите по време на лекции и семинарни занятия и чрез кратки писмени отговори в края на занятията по въпроси свързани с представената тематика. Кратките писмени отговори в края на занятията са форма на обратна връзка, която не се оценява и не се отразява върху общата оценка по дисциплината.

10. Самостоятелна работа и ангажираност на студента

Самостоятелната работа на студентите е основна за тяхната подготовка. С оглед на контрола и ръководството на студентите са предоставя информация за препоръчаните източници и възможности за консултация и връзка с преподавателя по дисциплината (вкл. чрез ел. поща).

11. Сътрудничество между студентите и преподавателския екип

Преподавателят има обявени приемни часове за консултации, а в сайта на Университета е оповестена информация за служебни контакти (ел. поща, телефон). Насърчава се участието на студентите в екипи по научни задачи, изследвания, проекти и др. на катедрата и в областта на дисциплината. По време на занятията преподавателят запознава студентите с текущите проучвания и проекти в областта на дисциплината и условията за участие.

12. Изпити

Окончателната оценка по дисциплината се формира въз основа на самостоятелно разработени писмени работи (академични есета) по време на семестъра.

Оформената окончателна оценка се вписва в изпитния протокол и студентската книжка. Неполучилите положителна оценка се явяват на поправителен изпит, който се провежда при същите правила. Ако и на поправката студентът не успее да издържи изпита се явява на ликвидационен писмен изпит.

13. Стандарти за оценяване:

По дисциплината се прилагат следните стандарти и изискванията за съществените компоненти в оценката на академичните есета:

- Релевантност на тезата с поставеното задание
- Познания и разбиране на темата
- Аргументация и използване на подходящи източници
- Кохерентна структура
- Спазване на научната етика и стил

Крайните оценки по дисциплината отразяват нивото на подготовка и компетентност съобразно целите на обучение, както следва:

- Отличен (6) – за задълбочено познаване на посочените в актуалната програма задължителни литературни източници, овладени допълнителни знания и умения, осмислено и правилно разбиране на материята, умения за прилагане на системен подход при анализи на проблемите на общественото здраве и здравните грижи.
- Мн. добър (5) – за много добре овладени ключови и допълнителни знания, осмислено и правилно разбиране на социологически подход към проблемите на общественото здраве и здравните грижи.

- Добър (4) - за овладени ключови и допълнителни знания, умения за описание и характеристика на проблеми от областта на общественото здраве и здравните грижи, но без да може да ги развие в критично мислене;
- Среден (3) – за усвоени ключови фактологични знания за основните теоретични модели и концепции в медицинската социология.
- Слаб (2) – не отговаря на нито едно от изискванията по-горе.

При започване на занятията преподавателят запознава студентите със стандартите за оценяване, процедурите за провеждане на текущ контрол и възможностите за получаване на обратна връзка.

14. Формиране на крайната оценка

Оценка по дисциплината е многокомпонентна и включва оценка от самостоятелни писмени работи. Крайната оценка се получава като средно аритметична от оценките по шестобална система от различните академични есета:

Q крайна оценка = $\sum Q$ оценки от самостоятелни писмени работи / **n** брой писмени работи

Ако една от компонентите на крайната оценка е слаб 2, то крайната оценка е задължително слаб 2.

Изпитните материали се съхраняват от преподавателя и се предоставя възможност на студентите да се запознаят с тях и основанията за оценка до 3 работни дни след оповестяване на оценките.

Академичния стандарт е приет с решение на КС на катедра ЗМИЗ, ФОЗ (Протокол No5/24.04.2017г.)